

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Kamila Zacharz

w sprawie adwokata S. J.

na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 8 grudnia 2025 r.

wniosku adwokata S. J. - o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt II ZK 61/24 o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej

postanawia:

nieuwzględnąć wniosku adwokata S. J. o wznowienie postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt II ZK 61/24.

Zbigniew Korzeniowski

Wiesław Kozielowicz

Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 listopada 2024 r., w sprawie II ZK 61/24, na posiedzeniu w składzie jednoosobowym oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację obwinionego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 1 kwietnia 2023 r., sygn. [...], uchylającego postanowienie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej [...] z dnia 6 grudnia 2022 r., sygn. akt [...] i umarzającego postępowanie.

Pismem z dnia 13 lutego 2025 r. S. J. złożył wniosek o wznowienie postępowania przed Sądem Najwyższym, sygnalizując zaistnienie w powołanym wyżej postanowieniu uchybienia, polegającego na prowadzeniu postępowania

pomimo zaistnienia negatywnej przesłanki wymienionej w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. brak znamion czynu zabronionego podczas gdy, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury w orzeczeniu z dnia 1 kwietnia 2023 r., sygn. [...] oraz Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 listopada 2024 r. sygn. II ZK 61/24 przyjęły, iż w sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza wymieniona w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., tj. brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Ponadto, wnioskujący wskazał na konieczność wszczęcia stosownych postępowań wobec prokuratorów orzekających wbrew dowodom z przestępstwa.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wniosek nie jest zasady.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że wznowienie postępowania stanowiąc nadzwyczajny środek zaskarżenia jest instytucją wyjątkową, która ma zastosowanie w enumeratywnie wskazanych w ustawie wypadkach, określonych w art. 540 – 540b k.p.k. i art. 542 § 3 k.p.k. Obwiniony w swoim wniosku powołała wprawdzie jako ogólną podstawę wznowienia postępowania art. 540 k.p.k., niemniej jednak w realiach niniejszej sprawy taka okoliczność nie wystąpiła.

Zgodnie z treścią art. 540 § 1 k.p.k. postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznawia się, jeżeli w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (pkt 1), po wydaniu orzeczenia ujawnia się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze, skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary, sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu (pkt 2). Nadto, w myśl art. 540 § 2 k.p.k. postępowanie wznawia się na korzyść strony, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie; wznowienie nie może nastąpić na niekorzyść oskarżonego, zaś według art. 540 § 3 k.p.k. postępowanie wznawia się na korzyść oskarżonego, gdy potrzeba taka wynika z

rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską.

W realiach sprawy stwierdzić należy, że wniosek o wznowienie nie spełnia warunków określonych w art. 540 § 1 k.p.k., bowiem nie jest wystarczające dla wznowienia postępowania samo sformułowane przez wnioskodawcę któregośkolwiek zarzutu z podstawy tam określonej. Wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych faktów czy dowodów, spełniających wymogi określone w art. 540 § 1 pkt 2a i 2c k.p.k., które w sposób wiarygodny podważałyby przyjęte w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne. Nie wskazał także wyroku lub orzeczenia, o którym mowa w art. 541 k.p.k., świadczących o popełnieniu przestępstwa w związku z postępowaniem albo o niemożności wydania wyroku skazującego za przestępstwo, jakiego dopuszczono się w związku z postępowaniem karnym będącym przedmiotem sprawy o wznowienie. To przecież nie wznowienie postępowania jako instytucja szczególna, zawierająca ściśle unormowania ustawowe w zakresie warunków formalnych, podstaw oraz trybu i zasad postępowania, ma być środkiem do ujawnienia przestępstwa, lecz stwierdzenie popełnienia przestępstwa w związku z postępowaniem pierwotnym może dopiero stanowić podstawę do wystąpienia o jego wznowienie.

Sąd Najwyższy miał w polu widzenia, iż postanowienie z dnia 27 listopada 2024 r. o sygn. II ZK 61/24 zostało wydane w składzie jednoosobowym, przez SSN Marka Dobrowolskiego, która to okoliczność jest uważana przez jednego z członków składu za wystarczającą do uznania, iż w sprawie ujawniła się bezwzględna przyczyna odwoławcza wymieniona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. skutkująca wznowieniem postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. Niemniej jednak, skład sądu orzekającego w sprawie II ZK 61/24 nie był kwestionowany na etapie postępowania kasacyjnego (choć ta okoliczność nie ma wpływu na wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej), jednakże zapadłe tam rozstrzygnięcie jest możliwie najkorzystniejsze dla adwokata S. J., a w konwencyjnym systemie ochrony praw człowieka nie można skutecznie powoływać się na naruszenie uprawnień wynikających z art. 6 Europejskiej Konwencji zaistniałe w toku postępowania, które zakończyło się uniewinnieniem lub umorzeniem postępowania. Podkreślić natomiast trzeba jeszcze raz, że Sąd

Najwyższy postanowieniem z dnia 27 listopada 2024 r. sygn. II ZK 61/24 umorzył postępowanie przyjmując, że w sprawie wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza wymieniona w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., tj. brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Nadto, z uwagi na przedawnienie karalności czynu zarzucanego wnioskodawcy, nie jest możliwe prowadzenie jakiegokolwiek postępowania, które mogłoby doprowadzić do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia.

Odnosząc się na zakończenie do twierdzeń wnioskodawcy związanych z popełnieniem przez szereg osób przestępstw przy rozpoznawaniu jego sprawy, to wskazać trzeba, że w tej sprawie adw. S. J. winien zgłosić się do organów ścigania, gdyż Sąd Najwyższy rozpoznający niniejszą sprawę nie jest upoważniony do wypowiedzania się na ten temat.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]

Zbigniew Korzeniowski Wiesław Kozielowicz Barbara Skoczowska